

Előfizetési ár:

Egész évre.....6 frt — kr.
Félévre .....3 " — "
Negyedévre.....1 " 50 "
Lelkésznek, tanítóknak,
kisebb fizetésű hivatalnok-
oknak, tanulóknak és kisipa-
rosoknak negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 12 kr.

K O R U N K

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS HETILAP
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

Budapest,
VIII., Mária-utca 30.
hova a lap szellemi részét
illető levelek, valamint az
előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem küldetnek
vissza.

Felelős szerkesztő: Kador Sándor.

Magyarországi szabadkőművesek.

Bécs, 1887. nov. 1.

A malterlovagokról, az úgynevezett világosság (?) terjesztőiről már igen sokat hallottunk és olvastunk, úgy hogy csaknem felesleges róluk megemlékezni.

Jelen sorainkat egy a „Pesti Hirlap”-ban megjelent szerkesztői üzenet provokálta. A nevezett lapban ugyanis egy olvasónak felvilágosítást ad a szerkesztő a szabadkőművességről és azoknak működéséről.

Szerinte a szabadkőművesség államilag megengedett jótékony egyesületnél semmi egyéb.

Szószerint: „A szabadkőművességnek nincsenek oly sötét, istentelen céljai, mint azt a klerikális lapok mondják. Három főcélja a következő: a) a bölcsélet és tudomány fejlesztése; b) az emberszeretet gyakorlása; c) a haladás előmozdítása.

Ebből következik, hogy a szabadkőművesek sokat foglalkoznak az emberiségi eszmékkel, a tudományos célokkal, a jótékonyossággal (melyet titokban gyakorolnak) s a felvilágosodás előmozdításával és az előítéletek leküzdésével.

Működésük zajtalanul folyik s egymás közt oly jeleket bírnak, a melyekről könnyen egymásra ismernek az egész világon. Az egyik szabadkőműves a másikat minden igazságos ügyben támogatni és testvéri módon szeretni tartozik. Ugyanezt vallják a többi emberekkel szemben is.

A szabadkőművesek politikával és vallási kérdésekkel nem foglalkoznak. Tehát alaptalan az, hogy bármelyik egyházzal vagy állami intézménnyel hadban állanak. A római egyház azonban nem szereti őket, mivel annak idején állítólag sokat ártottak neki stb.

Ez a „Pesti Hirlap” tudós szerkesztői üzenetének egy része.

A jó és vallását ismerő katolikus rögtön felismeri benne a tudatlanságot, vagy inkább a rosszakaratot.

Csak néhány állítását vegyük figyelembe rájövünk, hogy a felvilágosítás nem igaz, nem való!

Ők tehát magok is bevallják, hogy egyik a másikat testvéreleg szereti, segíti, a mely körülmény egyedül magában a kath. vallás parancsaival ellentétben áll.

„Szeresd felebarátodat” és nem csak malter testvéredet, parancsolja szent valásunk.

Vagy nem vallásellenes egy oly testület, a mely a kath. vallás által nyújtott felvilágosodással szemben külön világosságot akar nyújtani?

Ismerjük mi ama világosságot! Ismerjük ama bujkáló erényhősöket! Tudjuk viselt dolgaikat.

Római egyházzal beszélnek, mintha egyház lenne más, mint a róm. katolikus egyház.

Csupán egyetlen egy egyház van — a többi felekezet

A római egyháznak, a mint írja a szerkesztői üzenet, a szabadkőművesek ártottak — feltéve ez állítás, meg van czáfolva az, mely szerint ők az egyháznak, vallásnak nem ártanak, de ők a kath. egyháznak nem is lehetnek ártói, csupán ellenségei, a mennyiben a híveket a világosságtól elterelik és zagyvalékos sötétségbe csábítják, a melyből hozzá, a kijutást oly roppant nehézségekkel kötötték egybe.

A kath. egyház nem hasztalan, hanem nagyon is megfontoltan tiltá el híveit a szabadkőművességtől, nagyon is jól ismerte alapszabályaikat és törvényeiket.

A szerkesztői üzenet tehát nem mond igazat. A szabadkőművesség természetesen nem oly erős, mint más államokban. Természetes, mivel a magyar az egyesülés eszméjétől, az összetartás elvétől nagyon irtózik. De hatalma mivel sem csekélyebb a németekénél, sőt talán nagyobb, mivel az államkormányzat főtagjai egyszerre mind tagjai az egyes szabályoknak, a mi által nagyon természetessé válik az, hogy csakis saját embereik lesznek tekintetbe véve.

Kevesebb számuk a külföldiekénél onnét ered, hogy kormány jóváhagyással működhetnek.

Összetartásuk pedig meglazult az által, mivel a zsidóság mohón kapott rajtok — és saját céljaikat a kőművesség fölé helyezve, inkább zsidókká, mint szabadkőművesekké váltak.

Külföldön, a hol a nemzetiséggel nincs baj, hanem egy faj. egy nemzet egyesül, természetesen erősebb, hatalmasabb a kötelék sokkal, ki- és messze hatóbb a működés.

Istennek hála, Magyarországon a szabadkőművesség soha sem fog hatalommá

válni és így csakis valláserkölcsei tekintetből okoznak kárt a nemzetnek.

A szabadkőműveseknek minálunk nincs szükségük politikailag titokban működni, van módjuk elegendő a parlamentben actiot folytatni, a parlament tagjai közt elegendő a szabadkőműves.

Társadalmilag épp úgy állunk velük szemben. Alig van intézmény, egyesület, a hol nem a szabadkőművesek a vezérférfiak.

Az irodalomban, a sajtóban rejlik legfőbb erejük, azt bírják teljes hatalmukban, az a fegyverük, a melynek erejével a nemzet legnagyobb kincsét, ős erényét elrabolták.

Vagy azt hiszik ők, hogy nem tudunk sorok közt is olvasni, hogy nem ismerjük fel a támadásokat a sajtó bármely fajú termékében?

A szabadkőművesség ördögi machinatioiról és átkozott törekvéséről csak úgy lehet fogalmunk, ha összehasonlítjuk a létszámukat hazánkban és külföldön — és azután meggondoljuk azt, hogy ha az alig 3000 szabadkőműves mennyit és mit képes rontani minálunk — vajjon mennyivel többet művelhetnek külföldön, a hol 100,000-en felül a számuk.

Nem oly ártatlanok önök, nem oly nemes az önök törekvése —! A realismus szülöttei önök, epicurius tanokkal situálva.

Könnyen, fáradság és munka nélkül jól élni akarnak önök, a mihez hatalom és uralom szükséges, melyet teljes mértékben bírni fő céljuk,

Ne áruljunk zsákban macskát!

Kador Sándor.

Éhező iskolás gyermekek.

Nemes és jó szívről kelt tanúságot ama mozgalom, mely megindult az éhező iskolás gyermekek érdekében.

Önhibájuk nélkül éheznek szegények, a segítyt megérdemlik teljes mértékben.

Csaknem 2000 gyermek az éhséggel küzd, nem nyer kellő táplálékot, azzal sem bírnak a mi okvetlen szükséges a testi erő fentartásához és fejlesztéséhez.

Szorul az ember szíve, ha ártatlan gyermek seregére gondol.

A könyörületes szívekhez és mindazokhoz, kiknek anyagi helyzete megengedi, szólunk és kérelmezünk, ha bármily cse-

kély összeggel is hozzájárulnának a nemes czélhoz.

Részünkről a gyűjtést 1 forintra megkezdjük.

A gyűjtött összeget nyilvánosan nyugtázzuk, és a budapesti szent Vincze egyesület elnöksége útján át fogjuk szolgáltatni.

XIII. Leo ő szentsége jubileumához.
Jubileumi kiállítás a fővárosban.

Fehér alapon vörös betűs falragaszok, egy magyar s egy pápai zászló a piaristák épületén, hirdették a fővárosban a jubileumi kiállítást. A megnyitás, minden nagyobb ünnepélyesség nélkül történt. Jelen voltak az országos központi nőbizottság elnökei Szapáry Géza grófnő és Wenckheim Krisztina grófnő; és tagjai közül: Sennyey Pál báróné, Agoston Józsefné s Forgó Istvánné.

Délelőtti tíz órától fogva nagy számban kereste föl a kiállítást a közönség. Még déli harangszó előtt több főrangú hölgy tekintette meg. Zsufolva volt a terem a kora délutáni órákban, midőn Liptay báró és neje, Gerlóczy fővárosi első alpolgármester nejével és kedves leányával, Margit urhölgygyel szemlélték meg érdeklődéssel a kiállítást. Az egyetem theologiai tanárai közül dr. Bognár, dr. Aschenbrier, dr. Rapajcs, dr. Kisfaludy stb. jelentek meg.

Érthető, hogy különösen a hölgyek érdeklődtek nőtársaiknak kezi munkái iránt. Minden társadalmi osztály volt képviselve.

Dr. Wolafka Nándor fáradhatatlanul kalauzolta a látogatókat. Egy és ugyanazon dolgot türelmesen elmagyarázta tizszer-huszsor. Valamint mindenütt, jó és nemes ügyben, úgy e pápai kiállításnál is sok érdem jutott a törhetlen buzgó kiváló egyházi férfiaknak.

Legelső helyen kell felemlítenünk a Herczeg Primás ajándékát, a drága és remek művi kelyhet, mely a nagy üvegszekrény közepén volt felállítva. Ő emja azonkívül két infulát kül-

dött, az egyik tisztán aransárga, a másik vörös selyemalapon arany-díszítéseket mutat. Császká ő excejának monstranciájáról, melyet Linek Fülöp készített XV. századbeli stílusban, megemlékezünk. A kiállítás egyik legimpozánsabb ajándék-tárgya. A nagyvárad papság tizenkét ezüst-kelyhe, és két más kisebb egyházi edénye a szekrény hátsó részét foglalja el. Dessewffy grófnő, szül. Wenckheim bárónő kis reliquiáriumára számos érdeklődőnek figyelmét ébresztette föl.

A szekrény elő részének balsarkában látható a „Magyar Állam“ szerkesztősége által gyűjtött pénzen csináltatott szelvézi szent Ferencnek ezüstben impozáns szobra, mely csakugyan remekműnek tekinthető. Drága kelyheket kiállítottak még ft. Cherny Antal esperes plébános, a s z e n t - B e n e d e k kerületi papság, melynek ezen ajándéktárgyáról alább olvashatni fölvilágosítást; gyönyörű monstranciát küldött dr. Ott Adám, józsefvárosi káplán; a fiúmei albizottság, a mely a terem minden sarkában szépen van képviselve ajándéktárgyaival.

Gyönyörű monstranciákat küldöttek a szekrénybe: a kassai ft. káptalan, ft. Mayerhofer József, prélátus és győri nagyprépost ő mlga. Rédl Béla báró ezüstkeresztje, Wodiáner Albert báróné két kelyhe, névtelen ajándékozónak egy kelyhe, Jantsik Mihályné urhölgynek ezüst-kelyhe és a szombathelyiek ezüstkeresztje láthatók még a szekrényben, melynek felső részét Wodiáner báróné, Friedrich József esperes-plébános (stilszerű gyönyörű darab) és a nagyvárad papság cibóriumai foglalják el. A fiúmei hölgyek ezer frankos kasszettje zárja be az üvegszekrényben látható ajándéktárgyak sorozatát.

A kalocsaiak maguknak rendeztek otthon kiállítást, ajándéktárgyaikat tehát nem küldöttek a fővárosba. Végül egy izraelita polgártársunk szellemes ajándéka látható az üvegszekrény előtt. Raab Lajos komáromi kereskedő ugyanis egy univerzális naptárt küld a pápának, mely a különböző naptári rendszereket átszámítva tun-

teti föl. Állítólag husz évi kutatás és szorgalom munkája. Örvidenénk, ha a szentatyá iránt mutatott hódolat lassankint kath. meggyőződésbe menne át.

Most az egyházi szerek e gazdag halmaza között szemlénket a bejáratnál jobbra kezdhetjük meg. Lehetőleg hiteles adatokat állítunk össze, de emberi természetünknel fogva matematikai korrektségre igényt nem tarthatunk. Topografiai beosztást követünk, mely gyöngé memóriánkat lokálissá fogja fölavatni.

A bejáratnál jobbra Des-Escharolles Kruspérné urhölgy, szül. Gerliczy báróné három kazulája köti le a figyelmet. Ezen előkelő névvel még gyakran fogunk találkozni a kiállításban. Méltóan sorakozik ezekhez ft. Bende Imre beszterezébányai püspök ő mlganak három kazulája, Perényi Antalnak egyházi fehérműi, Sárközy Erzsébet — szintén nagyon ismert név a kiállításban — urhölgynek gyönyörű szentségkendője, ft. Hidassy Kornél szombathelyi püspök ő mlganak két. a biboros hg. primás ő emjának körülbelül tizenhat, Seyler Károly plébános és Oberbauer Alajosné urhölgynek szintén egy kazulája. A kiállító nevét jelző ezédula több kazuláról eltűnt. Ezen ajándéktárgyak két falrészletet foglalnak el. Alattuk az állványokon albak, purifikatoriumok és más egyházi vászonművek terhelik a széles asztalokat.

Kis ezüst ostya- és viztartóval talált még helyet kiállításában. Jobbra a bejárat átellenében az első asztalt a nagyvárad hölgyek foglalták el. E hely a kiállítás legérdekesebb pontja. Négy infulát, hét kazulát, a viola és feketeszínű biretumok, továbbá stollák, püspöki czipők, oltárvánkosok egész tömegét láttuk. Finom kezek munkái. Nagy figyelmet keltettek továbbá a pallák, a fehérművek, melyek színes himzéssel vannak ellátva, s kétségtelenül legszebb darabjai a kiállításnak. Itt-ott látható a tárgyakon a pápa címere is. A nagyvárad hölgyek babért érdemelnek; s ha a szentatyá a ferrarai hölgyek elnökének buzgóságuk kiténtetéseért

T Á R C Z A

BAJOM.

Faj! — oly bajba
Estem immár,
Mint jámbor zárdalakós;
Mely baj ép oly
Gyógyíthatlan,
Mint a milyen ragadós: . .

Fülig lettem
Én szerelmes,
Amint még eddig soha —
Igen, beléd:
Oh, költészet
Bájos istenasszonya!

A BÖKKENŐ.

Egyik, nagyobb
Bökkenője
Az ember bajának,
Hogy egymásnak
Ritkán segít —
S többnyire magának.

A SZERELEM.

Szerellemmel
Változik az
Emberi természet;
Zsugoriból
Pazarlót szül,
Gyávából merészet . . .

Sán lehet, hogy
Boldogító,
Édes is a szerelem;
De gyakorta
Pokoli tűz,
Szívet maró bösz elem!

A. Aranyossy J. Celesztin.

ÉLETET AZ ERÉNYÉRT.

(Pallada.)

Vihar dühög, a szél sivit
Villám villámra hull;
Felhő szakad s a fák alatt
Lovas rohan vadúl.

„Dühöngj, csapkodj ön bármikép
Fölöttem ég, ha ha!
Nem félem büntető kezed!
Nem én! soha! soha!

Boszúm eléggé töltve van
Sorsát már elvevé,
Kértem lányát; nem adta ő;
Halálát így lelé.”

Villám recsegve csap le most
A vakmerő előtt:
Megáll a ló — majd futva fut,
Elhagy erdőt, mezőt.

S a gyilkos átkozódva ront
Tovább! tovább, tovább!
Apát mögött; most lányra tör,
Isten! ne hagyj odább.

A halvány lányka sziv erét
Félés állítja el,
A vészbe láрма-zaj között
Mi hangzik oly közel? . . .

„Apám! apám, mi ön veled?
Mért mentel messze el? . . .
A vad vihar dühöngve zúg,
Veszély tavol s közel! . . .

Ló dobbanás! — Oh, jaj ki jön
A rémes éjszakán?
Isten segíts! most légy velem!
Védj engem s vedd apám!”

A ló megáll! A gyilkos az.
A gunyhó ajtaját
Feltépi és belép oda:
Rabolni jött a lányt.

Ah végre megtaláltalak
Magadha kis galamb.
Most jössz te velem! itt hagyod
Gunyhódat itt alant.

Váramba jössz te el velem,
Jó dolgod lesz, ne félj!
Csókot hamar! ölelj meg és
Siess, mert múlt az éj.”

„Oh jaj neked! Oh jaj neked!
Te orv! cselet vető.
Apám megvéd majd engemet,
Reszkess, ha visszajő!”

Apád, galambom! visszajő!
Felejtse el őt! Ne várd.
Már rég a föld alatt hever,
Már senkinek se' árt!

„Oh gyilkos! Oh légy átkozott!
Apám! apám! mi ert! . . .
De félj azért! Isten keze
Majd büntet bűnödért!”

Isten keze! Nem ismerem!
Csak pusztá buborek,
Parancsolás, erő, vagyon
Nálam! de jöjj! elég.”

ezüst érmet küldött; akkor nem állhatnak hátrább a nagyváradai hölgyek sem. Az ő szorgalmuk és áldozatkészségük ez országban példátlan.

Következik a Szent-István-Társulat hatalmas szekrénye, melyet Gerlóczy alpolgármester, daczára, hogy látta a kereskedelmi muzeumban. Ujabb alapos megtekintés alá vett. Képviselve lesz tehát a magy. kath. irodalom is a vatikáni kiállításon ezen szekrényen. De hányan maradtak el kath. írónk közül a kiállításról? A fiatal és idősb írói nemzedék hány tagja tartotta otthon, talán túlságos szerénységből, műveit? Hol maradtak a kath. folyóiratok sokkötetű évfolyamai, s hol a veterán „Magyar Sion”? Az illető kiadók közül is nagyon kevesen állították be néhány folyóiratnak egy-két kötetét.

A piaristák külön albuma egy következő asztalon talált helyen. Mellette a kézmárkiak ajándéktárgyai, a melyekről annak idején írtunk, és a pozsonyi Notre-Dame kongregációjának szekrénye, melybe finom kivitelű albák stb. és izléses misekönyvtartó van rakva, melyben vöröses selyem alapon láthatók a bold. Szűz nevének betűi. A piaristák albuma fehér bőrbe van kötve, email és a pápai tiarával, nemes fémdíszítésekkel, valamint drágakövekkel kirakva. Latin nyelven van benne óda a jeles Budavárytól, továbbá praeludium és himnusz. Kovács János budapesti tanár szép alkalmi költeményt, Pap János szegedi házfőnök örömdalt írt magyar nyelven. Pivár Ignác promagister latin hexameterekbe foglalta alkalmi költeményét. Majd a pápának igen sikerült arcképe következik az album egy teljes oldalán. Rajzolta Wurga Andor, s veszprémi főgymnasium III. osztályának növendéke. Szép jövőt jósolhatunk e fiatal tanulónak, mi, a kik ismerjük a fényképet, a mely után fotografiai pontossággal dolgozott. Befejezi az albumot a kegyesrend ujonczainak, theologusainak hódolatjeljes föliratai, és Kiss Pál theologusnak alkalmi költeménye. Nagy öröm érte volna a kiállítás látogatóit, ha az összes hazai szerzetesrendek albumait láttuk volna egy csoportban a piaristá-

kéval. Ezen együttes hódolat bizonyosan nem II. József szellemében mutatott volna be a szent atyának.

Egy újabb asztal fölött függ: ft. dr. Samassa József, egri érsek ő excija Szapáry Béla, Pálffy István, Wenckheim Frigyes grófnók (az utóbbi a békésgyulai árvaház készítménye), a magyar-óvári hölgyek, a soproni oltár-egyletnek egy-egy kazulája. Az asztalon Szapáry Béla grófnónek három, brüszeli csipkével ellátott gyönyörű albája, Hidassy Krisztina urhölgy ritka szép csengetyű-huzója, és számos más egyházi vászonmű látható.

Sok csodálóra akadt a következő asztalon a selmeczi hölgyek antipendiuma. Bathány József grófnó ajándéktárgyai, s ismét a nagyszámú fehérnemű, és különösen a brüszeli csipkével dúsan ellátott karing. Kovacsics Gyuláné urhölgy drága rochetti fölé ismét hat szép kazula látható. Ezen újabb asztalon láthatók Sárközy Erzsébet urhölgynek (Jászberény) gyönyörű szalagjai, azután három oltárkép stb. A következő asztalon pedig a besztercebányai kath. hölgyeknek finom fehérneműi.

Rövid szemlénk után elérkeztünk a baloldali falrészelethez, a hol a legdrágább kazulák környezik a szentatya nagy arcképét. Legközelebb adunk tudósítást ezekről, valamint a középső gazdagon megrakott asztalról, és Wenckheim Frigyes, szül. Krisztina grófnó dús gyűjteményéről.

M. A.-ból.

Mindszenty hazafias lyrája.

Írta: Árvay Sándor.
(Vége.)

Régi vallásos lyránkban a katholicismus és a királyság uralkodik, a tizenhatodik század a költészetben is megrontja az egységet. A magyar már ritkában fordul a szűz anyához, míg végre a 17. század közepén innen kiveszi a vallás érzeménye hazafias lyránkából. Bár ezután sem hiányoznak teljesen a vallásos költemények, így Faludi és Amade vallásos költeményeket is

írnak. Mária neve sem tűnik el a magyar népköltészetből, mit bizonyít legujabb szabadságharcunkból fenmaradt népdal, melyben Kossuth neve mellett Máriaé is említettik:

Csantavéri, csantavéri poros út.
Jaj de beteg, jaj de beteg az Kossuth!
Kossuth Lajos az magyarok vezére,
Szűz Mária móg a védelmezője,
A jó Isten minden jóra segítje!

De az elvéve található néhány költeményt, nem lehet az irány folytatásának tartanunk; az irány megszakadt s e megszakadás Mindszentyig tartott. Szamba vehető költői terméket, Tárkányi „Boldogasszony anyánk” átdolgozását leszámítva (mert hazafias beszélykéi nem tartoznak ide) nem mutat föl irodalmunk; költői egyéniséget pedig éppenséggel nem. Mindszenty volt az első valódi egyéniségű lyrikus, ki a megszakított irányt folytatta. Egyéniségét bizonyítja Toldy Ferencz, mipőn így szól: „Valahára egy kifejezett költői tehetség. Hathatós gondolatok, merész képes előadás, nyelvuralom, lendületes, dallamos idomok.” (1859. Ujin. Muzeum.) — Hogy pedig a régi megszakított irányt ő törte meg újra ifjú költőink előtt, maga is mondja, midőn azt írja magáról — hogy a vallásos költészet azon fáját, melyet a legujabb nemzedék mivel, ő honosította meg irodalmunkban. Hogy az élet bármely mozzanatát vallásos ihlettel lehet megdallani, sőt a hazafias dicső színeit is a vallás spectrumában szemlélni... ilyen lyra nem volt, s ő erre példányképet maga előtt nem talált. (Tárkányi: Mindszenty emlékezete.)

S Mindszentynek csakugyan igaza is van. Ő az első, ki a hazafias érzelmeket a vallás spectrumában szemlélteti. E század elején vannak ugyan költőink, kik az Istenhez fordulnak, hogy tartsa meg a sokat szenvedett hazát. Így Kölcsény „Hymnus”-ában és Bajza „Nyugasztaló”-jában, az átélt szenvedésekre és az Isten igazságosságára hivatkozva követelik a szebb jövőt; — de még ez nem tesz annyit, mint a hazafias érzelmeket a vallás spectrumában szemléltetni. Mindszenty honszerelme erős hitében és lángoló Istenszeretében ujja forr; ő Jézustól ta-

„Óh Isten! és ezt tűrheted?! ...
Nem sujt le rá karod? ...
„Ne szólj már! jöjj! siess velem!
Viszlek, ha akarod!”

„Óh jöjj: hát átkozott! ne itt! ...
Saját törőd talált!
Apám! boszulva vagy, de én
Sem élhetek tovább!”

Misek Lajos

BEATRICE.

Írta: Csicsosáky Imre.

Amor mi mosse, che mi fa parlare.
Dante. Inf. II. 72.
O Beatrice, dolce guida e cara!
Par. XXIII. 34.

1274. május 4-én történt, hogy a századok emlékezetében örökre élő nagy szellem, a Divina Commedia halhatatlan írója, az akkor még gyermek Dante és Folco Portinari leánya, Beatrice találkoztak. Az a szeretet, mely akkor a gyermeki lélek fényes egén megjelent, mint a nap aranyos tündöklése egyenlő szépségben pompázott élete végső lehelletéig s e szeretet hatalmas ihletése alatt nyerte a világ a századok sok csodás alkotásainak legszebbikét, a Divina Commedia-t.

Boccaccio, Vita di Dante művében, így adja elő e találkozást

— A tavaszt Florenczben mindenkor ünnepnek tekintették, főleg május elseje volt azon nap, a melyet a polgárok különféleképen ünnepeltek vala meg. Így történt, hogy Folco Portinari, gazdag előkelő florenczi polgár május elsején barátai és ismerősei szá-

mára fényes ünnepélyt rendezett házában, a melyre hivatalos volt Dante atyja is, a kit fia követett. A sok kedves lányka közül, kik az ünnepélyen részt vettek, kitűnt a házigazdának szeretetre méltó, kedves, erényes leánykája Beatrice vagy Bice, mirae pulchritudinis sed majoris honestatis, mint írja róla Boccaccio.

Mi történt? Szóljon maga Dante.

— Már kilenczszert tért vissza születésem után a világosságra, irja a Vita Nuova ifjúkori műve kezdetén, saját szerű forgásához képest majd azon egy pontra, midőn először jelent meg szemeim előtt gondolatom dicsőséges hölgye, ki sokaktól, mert nem tudták mikép nevezzék, Beatricenek neveztetett. Ő már annyi volt az életben, hogy létezése óta a csillagos ég, kelet felé, a fok tizenkét részének egyikét megjárta, úgy, hogy majd kilenczedik évének kezdetén jelent meg nekem s én őt az enyémmek majd végén láttam. És megjelent a legnemesebb színbe öltözve, alázatos és tiszta vérvörösbbe, felőveze és ékesítve olyaténkép, mint igen fiatal korához illék vala. Azóta Amor uralkodott lelkemen és oly nagy uralmat kezdte rajtam gyakorolni a képzelődésem által neki adott erőnél fogva, hogy kénytelen valék mindent, mi neki tetszék, megtenni. Sokszor megparancsolá, hogy iparkodjam látni e legfiatalabb angyalt; miért is én gyermekkoromban sokszor felkeresém őt s oly dicséretes magaviseletben látám, hogy bizonyára el lehetne róla mondani Homérosz költő amaz igéjét: Nem látszék halandó ember, hanem isten lányának.

Dante és Beatrice ifjúságuk tavaszában állottak. Egy alkalommal újra találkozik a költő Beatricével s ez őt először üdvözlé. Mily befolyással volt reá ezen üdvözlés, szóljon ismét maga Dante.

— Miután annyi nap haladt el, hogy épen betelt kilencz év az ezen legnemesebb hölgy első megjelenése után, a napok utolsóján történt, hogy e csodálatos hölgy megjelent nekem a legfehérebb színbe öltözve két más nemes hölgy között, kik korosabbak valának, és menvén az uton, azon oldalra fordítá szemeit, hol én igen megfélemlülve valék; s kimondhatatlan udvariasságánál fogva, mely ma megjutalmazva a nagy században, erényesen üdvözlé engem, úgy hogy akkor látni véltem a boldogság határait.¹⁾

Beatrice Dante előtt a tökéletesség tyusa olmi mennyei jelenség volt, a kihez ragaszkodván lelke kiszabadul a vétkek súlya alól s szabadon szárnyal az erény birodalmában. Maga Dante is hálásan ismeri ezt el, különösen a Paradiso tündökletes sphaeraiban, jelesül ott, a hol a dicsőült szentek fényeskedő rózsakoszorújában meglátja Beatricét és felsóhajt:

O Donna, in cui la mia speranza vige,
E che soffristi per la mia salute
In Inferno lasciar le tue vestige:
Di tante cose, quante io ho vedute,
Dal tuo podere e dalla tua bontate
Riconosco la gratia e la virtute.

¹⁾ V. ö. Alighieri Dante Uj Élet ez. m. Glasz-ból fordítva, szerző életrajzával, bevezetéssel és jegyzetekkel kísérvé Császár Ferencz által. Második kiadás. Pest, 1854. I. II. fejezet

nulja még a honszerelmet is; azokhoz, kik csak az ég fia akarnak lenni így szól:

Ide, a kik nem akartok
Lenni hon — csak égfiak,
Borultatok a kereszthez
... majd a véres arczról
Rátok egy köny hull alá,
Az a vékony, melylyel Jézus
Édes honát siratá. (Napraforgók.)

Honfi fájdalma, öröme, búja, a vallás szent érzelmeiben tisztult. Hazájáért ép oly bizalommal fordul az Isten, Szűz Máriához, a magyarok Nagyasszonyához, mint a 16-ik századbeli magyar. Az érzelem ugyanaz, de más az alak. Röviden összefoglalva hazafias költészetének alap hangja: fájdalommal, reménnyel vegyült Istenbe helyezett bizalom.

Mindszentynek a nyelv tökéletesen hatalmában van. Bár nem oly könnyed, mint Petőfi, s nem oly művészi, mint Arany, de ugyanazon a nyomon van, mint a magyar költészet e legfényesebb csillaga. Sorai minden nehézség nélkül folynak, kifejezései természetesen, mindenkor eltalálja a megfelelő szólásmódot. Bár e szavak nem alkalmazhatók teljesen költeményeinek harmadik gyűjteményére, melyben gondolatának nagyon sokszor feláldozza az alakot; azonban hazafias költeményei, kettő, három kivételével, az első és második kötetben vannak. Képgazdagsága, különösen ifjabbkori verseiben mondhatni rendkívüli.

Mindszenty legújabb vallásos költészetünk csúcán áll minden tekintetben. Tőle megtanulja a rokon lélek jobban szeretni egyházát, jobban szeretni annak Védasszonyát, a magyarok égirálynéját. S mégis költeményeinek első s egyszerűs mind leggyönyörűbb füzére, 29 év alatt nem birt második kiadást érni. A második kötet közel húsz éve látott napvilágot s azóta még nem. Az ifjabb nemzedék már meg sem kaphatja. A harmadik kötet tíz év alatt el sem fogyott, s ha jól emlékszem, a Szt.-István társulat még közel ezer példánnyal rendelkezik rendkívül olcsó áron. Valóban szomorú dolgok. Tíz év óta nyugszik vallásos költészetünk a legfé-

nyesebb csillaga rideg sírjában és sorsa majdnem az elfeledés. Alig találkozott kéz, mely a nevére szálló port törölgette volna. E sorok a tíz éve elhunyt költő iránt való kegyeletgyenge visszahangjai akarnak lenni, s az lesz óhajtott, kedves jutalmuk, ha csak egy kebelben is növelhetik, vagy felébreszthetik az érdeklődést egyházi költészetünk első rendű csillaga iránt. Soraimat Tárkányinak tíz év előtt gyümölestelenül elhangzott szavaival végzem: vajha mielőbb megkaphatnók az ő vallási költeményeinek teljes kiadását.

A pályaválasztás a hit és ész világánál tekintve.

(Folytatás)

20. A papi állás magasztossága.

Az emberi érdekeknek itt e földön megvan a maguk képviselője; az isteni érdekek sem nélkülözhetik a maguk képviselőit. Isten s általában minden földöntúli érdekeknek képviselői a papok. Ők őrzik meg Isten jogait az emberekre vonatkozólag, ők nevelik az emberiséget Isten számára, sőt segítők az embereknek természetfeletti céljok elérésében; az üdv után áhítozókra ők alkalmazzák Krisztus megváltásának gyümölcseit; szünet nélkül ők emelik kezeiket imádkozva Istenhez, imádkozva az emberiségért, felajánlván az ő-szövetség véremlői áldozatát Isten tiszteletére és az emberek üdvére.

Jézus Krisztus által alapított papság célja: az apostolság tovább ültetése, vagyis, maga Krisztus küldetése és folytonosan megújított felajánlása a legszentebb áldozatnak. A különös, a mi Urunk és Megváltónktól rendelt szentség képesíti őket magas feladatukra, egy szentség, mely lelkükre — az egyház tanítása szerint — eltorolhatetlen jegyet nyom, a mely még a siron túl is felismerhető leszen. Ezen szentség erejénél fogva ömlesztik ők ki, hasonlóan az áldást-hozó csatornához a szentségi kegyelmek forrásait az emberi szívekbe és megművelik azon

emberi szíveket, — kitépve és újra beültetve, bevetve, ápolva, aratva — a megbízás szerint és az égi Atya csürje számára. Valóban „királyi nemzetség“ felruházva a hatalom olyan teljével, milyent semmi más állás fel nem mutathat, olyan hatáskörrel, a milyent senki más nem rendelt, hatalom és tekintélyvel, a milyent e földön többet találni nem lehet.

Tekints az áldozat oltárra, melyet az áldozat füst-felhői árnyékolnak, áldozók, imádkozók és szolgák vesznek körül! Ott áll a pap szent öltözetében, szava lehívja Isten Fiát a megszentelt oltár köré; ő átváltoztatja a kenyeret a Megváltó testévé s a bort vérévé. A legmagasabbat tartja kezében, táplálkozik vele s azt a hívőknek nyújtja; most megáldja vele a népet, majd ünnepi menettel keresztül viszi azt a templomon, az utcákon; majd mint úti eledelt viszi azt a földről távozóknak.

És újra látod őt, a népen felül, a mint az üdv tanát hirdeti. Mindenki ajkán függ, mintegy gyászharsona hangzik szava, lesújt és fölemel, megindít és lehangol, fenyeget és édesget, fenyt és bátorít. Hívására elhagyják a bűnösök a tévutakat, az igazak komoly elhatározású léptekkel sietnek a tökéletesedés magaslatára, szomorúak felszárítják könyveiket, az elesettek felkelnek újra s bizalommal felfelé irányozzák tekintetüket. A hitben megerősödv, a reményben megszilárdulva, a szeretetben állhatatosan hagyják el a hívők a szent helyet, megújult erővel fognak napi foglalkozásaikhoz és serényebben törekcszenek a közös cél felé.

S most nézd őt a kicsinyek között, a mint az isteni gyermekbarátot utánozza. Tanítja őket, hogy imádkozzanak, az Isten szeressék, a rosszat kerüljék és a jót gyakorolják; ártatlanságaik szirtjei és a világ syréhangja ellen figyelmeztetni akarja őket; előkészíti a töredelem szentségének első felvételére, elvezeti az első égi lakomához, később is atyai barátjuk és tanácsadójuk, segítők és vezetőjük és mindezeket isteni küldetésének és isteni segélyének erejével gyakorolja.

Tu m' hai tratto di servo a libertate
Per tutte quelle vie, per tutt' i modi
Che di cio fare aveau la potestate.²⁾

Életének tizennyolczadik évében írta Dante első verseit, a melyekben eddigéltitkolt érzelmét egynehány barátjával is megismerteté. Nemsokára aztán az első kísérletet a sonettek, conzonék és balladák hosszú sora követte, mindmegannyi kifejezői tiszta szeretetének, fényes revelatiói jövődől költői nagyságának. Maga Dante majd borongós, majd ismét az öröm derűjében sugárzó lelke a láthatár, mely a költemények felett elterül. Joggal mondotta önmagáról a nevezetes szavakat,

Io mi sou un ehe, quando
Amore spira, noto, ed a quel modo
Che detta dentro vo significando.³⁾

Költeményei tárgya Beatrice, a kit eddig elrejtve tisztelt és szeretett és most a világ előtt dicsőséget akar szerezni nevének.

— Donne, ch'avere intelletto d'amore, nők, ti kik tudjátok mi a szeretet, kezdi egyik cantoneját, szólni akarok előttetek az én nemes hölgyemről nem azért, hogy elszámáljam számtalan jelességeit, hanem hogy kissé megvigasztaljam szívemet. Mert midőn az ő erényeire gondolok, lelkemet kimondhatatlan édesség hatja keresztül. Egy angyal állt az isteni Bölcsesség elé és szóla hozzá. Uram, ime egy élő csoda látható a földön, egy lélek a melynek fénye egész hozzánk felragyog, ez az egyedüli szépség, mely még a mennyből hiányzik. Ime, Uram, valamennyi szent han-

²⁾ Par. XXXI, 79—87.

³⁾ Purg. XXIV, 52—54.

gos szavakkal kéri ezt tőled. Az Irgalom azonban az én részemen volt és Isten így válaszolt az angyal szavaira: Várjatok még, én kedveltjeim, hadd maradjon nővéretek a míg a barátomnak tetszik a földön, — hadd vigasztalja azon embert, a ki közel állt már a kárhozathoz, s a ki egykor elmondja a Pokol kárhozottainak: Láttam a boldogok reményét, io vidi l'esperanta dei beati! Ime a nemes hölgy a mennyek irígysége tárgya volt. Most pedig azon nagy hatalmáról szólok, a melyet a halandókra gyakorol. Ha ő végig halad az utakon a szeretet, mely szívéből kisugárzik minden rossz gondolatot elűz az elméből, bárki is reá tekint, megnevesül általa vagy meghal lábai előtt. És ha ő tekintetere méltat valakit, azonnal látható lesz végtelen befolyása, mert ime békét létesít annak szívében, megáldzza a kevélységet, elfeledtet minden bánalmat. Végre Isten mintegy betetőzésül még egy kiváltsággal ruházta fel őt; ugyanis aki csak egyszer is társalog vele, az szerencsétlenül nem halhat meg.

Amde ama szomorú sejtelmek, amelyek bevegültek Dante lelkesedésébe, csakhamar beteljesedtek.

Beatrice 1290-ben, junius 9-én meghalt. Az Ur — írja a költő, — az igazságnak ura felhívá ezen legnemesebbet, dicsősködni zászlója alatt azon áldott királynőnek Máriának, a kinek neve a legnagyobb tiszteletben volt ezen boldog Baatrice ajkain.

Azt a mély bánatot, mely a költő lelkét Beatrice halála miatt eltölté, családja orvosolni óhajtván, kívánatukra elvette Donati

Gem m át, de magasra törekvő lelkének életetője, átszellemült vezére, termékenyítő alapeszméje mindenkorra Beatrice maradt. Meg egyezőleg korának szellemével, róla szólnak ezután is cantonei (Gli secti dolenti... stb.) sonettei (Era venuta... ; Oltre la spera... stb.) mindaddig, míg, miként írja — csodálatos látvány jelent meg előttem, a melyben olyakat láték, mik arra bírtak, hogy nem szólok többet ezen áldotról, míg róla méltóbban nem értekezhetem; s hogy ezt megtehessem, tanulok a mennyit csak bírok, a mint ő azt tudja is valóságosan. Ha tehát tetzésére lesz annak, a kiben minden lények élnek, hogy az én életem néhány évig eltart, reménylem azt mondom el róla, a mit még soha nem mondtak egyről sem, azután ha úgy tetszik az Urnak, vigye fel lelkemet, hogy lássa dicsőségét az ő áldott hölgyének Beatricének, a ki látja Istennek dicsőségét arczulatát.

Ime a Divina Commedia első csírája!

Mindaz, a mit rövid vonásokban első sorban maga Dante, aztán Boccaccio után Beatricéről mondottunk megdönthetetlen bizonyítékot nyujt arra, hogy Beatrice Portinari történeti személy, Benvenuto Rambaldi da Imola, Dante magyarzója a Bologna-i egyetemen, Zanobio di Strada stb., a kik ugyancsak Dante századában éltek, szintén tanúságot tesznek e tény mellett. És ez nekünk elég. A kfk ellenkező véleményen vannak, mint Francesco da Buti, Vellutello, Jacopo della Lana stb. állításukat elegendőképp be nem bizonyítják.

És most a penitentiartás bírói széke Ott tárulnak fel előtte a szív titkai; itt hathat az egyesekre, itt lép ő minden egyeshez közel. Oda hajol ő — az irgalmas samaritánus — a megtámadotthoz, a kizsákmányolthoz és a halálig sujtotthoz, sebeire olajat önt, enyhíti azt és őt biztonságba hozni törekszik; kibontja a jó pásztor az újra megtalált, szegény bárányt, kiszabadítja a tövisek közül, vállaira veszi s vissza viszi az őt megvédelmező akólba.

Oh igen, — ha a sátán és a világ oly hatalmasan dühöngenek az oltár és szószék, az áldozás és gyónás, a pap és papi befolyás ellen, — tudják ők mit tesznek: Isten földi országát, annak ügyvivőit és terjesztőit támadják meg, — Krisztus ellen harcolnak az ő helytartóiban, nyájának vezetőiben.

(Folytatása következik.)

ISOTTA.

— Történeti beszély Cantu Czézártól —

Fordította: dr. Rada István.

(Folytatás.)

Zavarát még nem győzte le egészen, midőn a lovag belépett kalapját és botját a szolgának átadta, belebb ment és kezét megcsókolta.

Az első üdvözlés hideg volt és formasierű. Isotta szíve csordultig tele volt, de Morone valakit nélkülözni látszott.

De nemsokára fesztelenebb lőn és kérdé:

— Hol van signora Estella?

— Kiment, a szegény.

— A szegény? Hát boldogtalan? Erénye és szépsége miatt megérdemelné, hogy csak boldog legyen. Beszélje el, mi bántja őt.

— Életének történetét hamar el lehet mondani. Estella ballanói Boldone Polidoro leánya. Ez az utóbbi hosszú háború alatt a hegyek között egy csapatot fegyverzett föl, hogy a külföldiek, a francziák és spanyolok ellen harcoljon. Győzött és vesztett. Nem volt csata, melyben nem vett volna részt. Comóban a tüzéséget vezényelte del Vasto marchese katonái ellen, a kik azt bevették, s midőn látta ott a borzasztó mézárslást, Torno védelmére sietett. De Torno is elesett, s csak az az légtétel jutott neki osztályrészeül, hogy del Vasto marchese fiát a maga csapásai alatt látta elhullani. Azután Medeghino jött e vidékre, a kihez hozzá csatlakozott ama reményben, hogy vele a haza javára közösen fog működni. De midőn látta, mint rabolt és fosztogatott Medeghino, visszavonult tőle, s ama kívánságára, hogy nővérét adja neki feleségül, azzal felelt, hogy rablókkal nem akar sem szövetségben, sem rokonságban lenni.

„Szerencsétlenségére! Medeghino boszut állt, elpusztította birtokait, megrohanta várát s kiűzte Boldone családját: ennek néhány tagja elveszett, mások elmenekültek. A szegény Estella sokáig bolyongott, míg végre én befogadtam. Azt mondják, hogy atyja meghalt; de ellenségei nem akarják hinni, s a legelkeseredettebb, del Vasto marchese, a császártól kieszközölte, hogy jutalom van kitűzve annak, a ki őt élve vagy halva átszolgáltatja, s hogy a ki őt elrejtí, felségvétséget követ el.

A mit beszélt igaz is volt, valamint az is, hogy nagy bűnösök igen szeretnek közelükben egy ártatlan lényt bírni és azt védelmezni, vagy azért, hogy legalább legyen valaki, a ki áldja őket, még más részéről oly sok átok hull fejökre.

Az elbeszélés alatt a lovag még gondolkodóbb lőn, s szavaiban habozás nyilvánult, a mit Isotta féltékenységre magyarázott. Hogy tehát őt bátorítsa, mondá:

— Azt hiszem, lovag, hogy ön egy idő óta valami titkot rejteget előlem. Miért nem

ajándékoz meg bizalmával? Nem vagyok-e én is mély érzelmekre képes, mint ön?

Szenvedélye annyira elvakította, hogy azt várta, hogy a lovag szerelmi vallomással lábához fog borulni.

De e helyett a lovag viszonzá:

— Igen egy titkot akarok önnek bevallani, a melyet már rég szívemben hordozok. Szeretek.

— És kit? Boldog az, a kit ön kiválasztott!

— A leányt, a kit ön védelmez. Ha ön és Estella beleegyez, nőmmé teszem őt.

nyozza vonzalmát. Egy üldözött leánya, kinek sem neve, sem családja...

— Signora, sem a név, sem a család nem jó tekintetbe, hanem az erény.

E szavak lelke mélyéig hatottak Isottának, mert be kellett ismernie, hogy ő sem az egyikkel sem a másikkal nem bírt. Izgatottan kiáltott fel:

— Erény! erény! Jöjjön és győződjék meg maga.

És egy terrasse-ra vezette őt, a mely a

MAYER ISTVÁN: „EZER MŰKERESZT“-JÉBŐL.

Ha villám sújtott volna le Isotta mellett, ez nem rázkódhatta volna meg annyira, mint e vallomás. Szerelem, büszkeség, düh és kétségbeesés csatáztak benne. Szitkokra szeretett volna fakadni, de a lovag határozott arczjátéka visszatartá. Gyorsan felállt és hallgaton ment végig néhányszor a termen; azután megállt a tekintetével őt szüntelen kitérő Morone előtt, és mondá:

— Lovag, én azt hittem, hogy oly nemes ember, mint ön, magasabb célra írá-

tónak ama részére nézett, a hol most vagyunk. A hold ezüst fényt hintett a vízre, épen úgy, mint ma, úgy, hogy azon minden járműt látni lehetett. És Isotta egy kis csónakot mutatott a lovagnak, a melyben valami fehér csillogott, a mi sem halász, sem csónakos nem lehetett. Midőn közelebb jött, tisztán ki lehetett venni egy nőt, a ki miután a csónakkal kikötött, egy öreg szolga kíséretében fölfelé tartott a várnak. S a lovag megismerte Estellát.

— Nézze, mondá a hölgy, éppen most

tér vissza a kedvesével való találkáról: ez az ő erénye s az ön reménye!

S arczán a bosszú diadala tükröződött vissza, Morone arczát pedig fájdalom és csalódás sötétítette el.

Nemsokára rá megjelent Estella, szép, mint egy mosolygó angyal, és megölelte védelmezőjét, a ki gyakorlott lévén a tettetésben, gyengédebben viszonzta csókját és üdvözölte őt, mint egyébkor. De midőn Estella a lovagra tekintett, észrevette lehangoltságát, egészen megváltozott lényre. Ama figyelmesség által, melyeket csak az vesz észre, a ki azoknak tárgyát képezi, már rég elárulta a lovag iránta való vonzalmát, s ő sem maradt közönyös a kiváló tulajdonokkal szemben. Mire magyarázza most a lovag tartózkodását? Nem érté a tekintetet, a melyet távoztakor reá vetett; de rendkívül szemrehányónak tűnt fel előtte.

Ez alatt a bosszú gondolata gyorsabb verésbe hozta Isotta szívét. Ha nem nyerhette meg maga Morone szívét más se bírja azt.

Midőn másnap az est leszállt, Estella ismét a partra ment és csónakba szállt a szolgálával. Maga is kezében vett egy evezőt, és az előttük fekvő part mentében Limonta felé evezett. A hold néha-néha eltűnt egy-egy átlátszó felhő mögött, s majd teljes, majd bágyadt fénye különös alakokat rajzolt a hegy hárára és a tó tükreire. Ha teljes fénye a partra esett, Estella egyszerű, fehér ruhában burkult alakja fénylőnek tűnt fel, és sötét fűrtjeit az evezés közben az esti szél lobogtatá. Így evezett tova, egészen addig az öbölig, a mely ott a szikla és a bozót közt látható. Azután kiszállt a csónakból, kis kosarat vett magához és fölfelé ment a magaslaton.

(Folytatása következik.)

IRODALOM.

A babonáról. Sirisaka Andor pécsi tanító „A babonáról” című népkönyv szerzője lapunk útján tudatja a t. olvasó-közönséggel, hogy ezen népkönyvének első kiadása, mely 3000 példányban jelent meg, teljesen elfogyott. Több oldalú fölszólításnak engedve, a mult év vége felé könyvét újból kiadta. E második kiadás is — miután csak pár száz példányban nyomatott — elkelt. Szerző tehát ismét új kiadást adott ki művéből. E harmadik kiadásból — melyhez egyszersmind mellékelve vannak azon szép bírálatok és ismertetések, melyek e kis népkönyvről az elmúlt évben a lapokban megjelentek — egy példány lapunknak is beküldetett. A most említett melléklet áttekintése után meggyőződünk, hogy e jóra való s minden esetre pártolásra és terjesztésre érdemes népkönyvről a hazai összes magyar lapok igen kedvező kritikát közöltek. A lehető legmelegebben ajánljuk e kis művet mindenkinek, de különösen a papok, tanítók jegyzők s általában mindazok szíves figyelmébe, kik a babonás köznép és az ifjúság fölvilágosítását szívükön hordják. — Egy példány ára csak 50 kr. Tömegesebb megrendelésnél 40 kr. A megrendelés legcélszerűbben posta-utalványon eszközölhető, szerző címére: **Sirisaka Andor tanító. Pécs, Agoston-tér 1. sz.**

Megjelent: Katholikus hitoktatás. Havi folyóirat a hitoktatás elméleti és gyakorlati művelésre. Szerkeszti és kiadja Fonyó Pál. Az épen

megjelent október havi füzet 8 kitűnő cikket tartalmaz.

Megjelent: „Tanítóbarát” havi közlő. II. évfolyam 10. száma. Szerkeszti és kiadja: Ziegler Géza. Tartalom: 1. Csigi Vince (képpel.) Irta: —h. — 2. Kiáltvány. Kibocsajtotta a győrvidéki tanítóegylet. — 3. Mit tehet a néptanító arra nézve, hogy a tankötelesek rendszeresen látogassák az iskolát? Irta: Radics Mihály. — 4. Visszhang . . . f. — 5. A kollektív. Irta: Magyary Lajos. — 6. Beküldetett. — 7. Mi ujság? — Borítékon „Posta.”

Megjelent: „A kath. Hitterjesztés lapjai” képes havi közlő VIII-ik (október) havi füzet. Előfizetési ára: Egész évre 3 frt. egyes füzetek ára 30 kr. Szerkeszti Nogely István, Nagyváradon. Tartalma: Uj-Nurzia. Vegyesek. Ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

Megjelent: „Havi Közöny”, az elméleti és gyakorlati lelkipásztorság köréből. X. évfolyam szeptember havi füzet. Szerkesztik: Tokody Ödön és Patzner István. — Tartalma: Schlauch Lőrincz l. sz. püspök ő execa beszéde megyéje papságához. Irányezikkek és értekezések. Rendeletek. Vegyesek. Személyzeti hírek. Tárca.

Megjelent: „Kalauz” a népközpont nevelő-oktatás terén című kath. paedagogiai folyóirat I. évfolyam IV. füzet. Ara egész évre 1 frt. Szerkeszti Regéczy József. — Ajánljuk e tartalomdús folyóiratot a t. tanító uraknak becses figyelmébe

János bácsi és Olivér unokaöccse.

Olivér: Nagy a keserűségem, hogy Tizza cukoradával keseríti meg nekünk városi embereknek a kávéját.

János bácsi: Bizony a mi fölöntökörünkötől is sajnálja a jóféle pálinkát, a szeszadával.

Olivér: Hát ahhoz, mint vadászember, mit szól bátyám uram, hogy kisebb lesz a lyuk a katona-puskáknál az eddigiekénél?

János bácsi: Ettől az új szisztémától kisebb lesz ugyan a lyuk a katonapuskáknál, de annál nagyobb az ügyis decifittyes állam kasszájában.

János bácsi: Azt olvasom az ujságból, hogy Jerusalemban doctort, a lipcsei tízmillió defraudáló direktorok egyikét az „Orpheum”-ban látta ugyan, de elszalasztotta valami defektív.

Olivér: Pedig azt még Mihaszna Andrásnak is tudnia kellene, hogy ott nem csak kibúvók, de bebúvók is vannak.

János bácsi: No meg Kistenmacher, a nagy finánczkapacitás, is fél millió erejéig bukott.

Olivér: Tudom szeretné, ha nevéhez híven ládákat tudna csinálni.

János bácsi: Igaz-e öcsém uram, hogy az a Pignatelli Gaetana asszonyság, a ki mostanában a budapesti monoklis, meg boniklis ficsmokat mulattatja, a lutheranus templom háta mögött, olyan igazándi hercegnő?

Olivér: Hercegnőnek lehet hercegnő, de hogy nem „herczig”-nő, az több mint bizonyos.

Olivér: Hát azt hallotta-e urambátyám, hogy Schmidt Jenő, a Berlinben dicsőretet nyert bölcsészeti pályamű szerzője, philosphusból budapesti „filozopter”-ré, Koroghly Bendő collegájává lett?

János bácsi: Eben gubát cserélt szegény feje, mert eddigelé, mint Zombori törvényszéki díjnok koplalt versenyt Sanyaró Vendellel.

HETI KRONIKA.

„Wessen Brod ich esse, dessen Lied ich singe” közmondás jut eszembe, midőn bécsi levelemet vagyok kénytelen megírni. Magyarországi vagy fővárosi híreinket ezúttal egy kiváló munkatársunk fogja megírni — így nekem bátran lehet a helyet bécsi dolgokkal megtölteni.

A császári városba érkezve kellemes volt tapasztalnom a magyar barátság hűségét és nemességét — jól esett, midőn az idegen ajkú területen a baráti, honfiai „Isten hozott” szavak csengtek fülembe. Különben is Bécsben is magyar városban érezheti magát az ember, ha megdondja, hogy 60 ezer magyar lakik ott állandóan, kikből esin számú lakossággal bíró magyar város is kerülne.

Csakugyan van reá eset, midőn otthon érezheti magát a legjobb magyar — mert megeskik akárhányszor, hogy tiszta magyar társaság került össze.

De mindenekelőtt tartsuk meg a sorrendet. A legelső az, hogy konstataljam azt, hogy Bécs csaknem oly hibában szenved, mint Budapest; kereskedelme, ipara csaknem olyan rossz, mint Budapesté. A fényes kirakatok nem bírnak elég vonzó erővel még az idegen vevőre sem, daczára annak, hogy csaknem 40%-el olcsóbbak az árucikkek itt, mint nálunk.

Élénkségéből is hagyott valamit a folyton pezsgő város, csak kedélyessége áll törhetetlenül. A kedélyesség nyílt szívűség és barátságosság főerényei a bécsinek, úgy hogy még a legvadabb németfaló is le tudja kenyerezni.

A szabadságért életet is áldozó magyarnak természetesen fűrésán esik, midőn a censurált sajtóterméket sem kaphatja a császári királyi trafikban.

A drákói szigor a rendőrség részéről meg is teszi hatását — nem hall az ember itt éjjel kurjongató egyetemi polgárokat, sem lármázó polgárokat Csenedesen, tisztességesen mulatnak itt az emberek, de még a magyarok is csenedesen tudnak itt mulatni.

Csak az összetartást nem bírták még elsajátítani a német sógoroktól. Így pl. minden nemzet egyesül itt Bécsben, összetart, egyesület alakít. Vannak köztük olyanok, melyek Bécs belügyeire befolyást is képesek gyakorolni.

A magyarok is teremtettek ily egyesületet, néhány évig el is tengették magukat, ma teljesen megszűnt a kör és csak a véletlen sorsra van bízva összejevetelük.

Amily szomorú szívvel vettük ezt tudomásul, épp' oly örömmel kell megemlékezni egy hazánkfiáról, kit egész Bécs ismer, kit egész Bécs tisztel. Tökés György úr, kinek szive helyén van, és tipikus alakja az igazi magyarnak, magyar vendéglőt nyitott évekké elelőtt Bécsben, melyről meg nem emlékezni legalább is hálátlanság volna. A hernalsi kerületnek talán első telkén egy magas épület áll, melynek tetejéről a magyar tricolor leng, mintegy behíva a magyart, a legpompásabb magyar étekre és legkiválóbb tiszta magyar borra. Az első a mi meglepő egy budapestire az, hogy a midőn belép, egy a budapesti vigadóhoz csaknem hasonmagyságú karfállal ellátott teremben, alig talál helyet. Ember ember hátán, akár csak a budapesti Kis Pipában.

Ennek daczára, jöjjön bármikor idegen a terembe, a figyelmes vendéglős ott terem és üdvözlí őt. Ha az idegen külföldi, úgy egyéb baja nem történik, mint az, hogy jól és olesón ebédelhet vagy vacsorálhat. De ha az idegen magyar, — úgy a magyar vendégszeretet áradata teljes erővel reá zúdul, áldozat, áldozata a vendégszeretetnek, a kit a vendéglős a míg csak lehet, nem bocsát ki karmaiból.

Ha Ausztráliában történnék ez, hát talán nem csodálkoznánk fölötté, de Bécsben, a hol minden nap kerül ily idegen magyar vendég, bámulatunkat ki kell fejeznünk.

Tökés úrról megemlékezni nemcsak azért kell, mivel becsületünkre válik, mivel egész Bécs rajong a szeretetreméltó vendéglősért, hanem legfőbb érdeme az, hogy a magyar segélyegylet beszűnven, az ő személyében központosul az most, úgy, hogy ha magyar vándorlegény megszorul, csakis hozzá lesz utasítva, ő ad segélyt számukra sajátjából.

Jó lenne, ha példát vennének fővárosi vendéglőseink, és ha az éhes iskolás gyermekek javára szintén rendeznének ünnepélyt, mint Tökés úr, a ki már javában fáradozik.

Szív és lélek kell hozzá természetesen.

A hernalsi templom javára is rendezett ünnepélyt, a mely ünnepély tiszta 500 frtot hozott a templom javára.

Istenfélő jó katolikus magyar ember ő, kinek üzlete virágzik is. Bécsbe utazó olvasóink figyelmét bátran felhívjuk!

Tisztelegünk több helyütt, így G a n g e l b a u e r érseknél, kinél barátságosabb, leereszkedőbb, szívélyesebb főpapot alig láttunk. Kegyes fogadtatásban részesültünk G a l i m b e r t i nuntius ő Exeiciájánál, úgyszintén Dr. G r u s c h a A n t a l tábori püspök és ausztriai birodalom kath. legényegyesületek elnökénél.

Látogatást tettünk a gumpendorfi központi kath. legényegyesületnél is. Ahol újlag sokat sokat tapasztaltunk.

Dr. S e y w a l d elnök úr szíves útmutatása mellett megtekintettük a teljesen újjá alakított kath. legényegyletet, mely az egész világon a legnagyobb teremmel rendelkezik. Az első emeleten a díszterem van, oltárral és színpaddal ellátva, a kétemeletes épületnek a többi emeleten lévő szobái részint háló-, részint tanulószobáknak vannak berendezve. A földszinti terem vasredők által három részre osztható. A vasredők a tetőzetből húzhatók le egész a padozatig és elzárható ajtóval is el vannak látva. Az elnökség felügyelete alatt vendéglőt is fentart az egyesület, a hol olesó árban a legények ebédelhetnek és vacsorálhatnak. A terem asztalok és székekkel bőven el van látva, úgy hogy a legények esténként közös tanításra és vacsorára összegyűlnek.

Szerencsés voltam ily estét ott tölteni, és nem állhatok ellene, hogy nem csodálatomat, hanem meghatottságomat ki ne fejezzem.

Pont 7 órakor lépett be a püspök elnök, a

ki köré mint csakugyan gyermekek sereglett a sok (mintegy 200) legény, kézesókra.

Atyai jószággal fogadta őket, atyai szívéllyességgel szólt csaknem mindegyikhez.

A szent ének elnéklése után az „Urangyal“ imája lett elmondva nangosan. Ennek utána a püspökelnök tartott előadást.

Csak az, ki Gruscha püspök ő méltóságát ismeri, képzelheti milyen lehetett az előadás, mily fenkelt volt az elnöki szózat, mily szívesen talált visszhangra a fiatal szívekben. Az előadást közös vacsora követte, a melyen püspökelnök is részt vett. Kolping szellemét csak itt találni fel, Kolping követőit itt bámultam meg a kath. legényegyletet kivitelben csak itt láttam.

Bécs nagy város, nagyobb sokkal Budapestnél, az ugynevezett civilisatioval előbbre vannak — és a kath. legényegyleti ifjakban, kik több esábitásnak vannak kitéve, valóban jobb szellemet találtam, mint a magyarországiakban.

Vegyünk példát tőlük, utánozzuk őket. A divatot, haszontalan léhaságot utánozni ha nem resteljük, a jót se resteljük elfogadni, kövessük teljes erőnkéből.

A vatikáni kiállítás Budapesten. A három napon, mialatt a kiállítás nyitva volt, mintegy 10 ezerre rugott a látogatók száma. A rendezőknek nehéz feladatuk volt, hogy a közönséget csoportokban bebocsáthassák. A látogatók közt a társadalom minden osztálya képviselve volt. Az elismerés méltán megilleti a rendezőket, kiknek élén Szapáry Gézáné és Wenckheim Krisztina grófnők, Balogh Istvánné, Gerlóczy Károlyné, Ghyezy Ida, Prónay Antónia, Szeldernik báróné, Sangusko grófné, Thierschl Jozefa s a biz. alelnök dr. Wolafka Nándor rendkívüli tevékenységet fejtettek ki. A pompás egyházi tárgyakat az ő felügyeletük alatt esomagolják be s azonnal utnak indítják Rómába. Az értékes tárgyaknak az olasz kormány vámmentességet biztosított. A belépti díjból befolyt összeget a szállítás költségeire fordítják. A nagybecsű műgyűjtemény a Rómában december 15-én megnyitott vatikáni kiállítás magyar osztályában lesz közszemlére állítva.

A Miatyánk . . . százötven nyelven. A párisi katolikus egyelet a pápának jubileuma alkalmából, egy fehér marokin-bőrbe kötött, maszív mozaik sarku könyvet ajándékozott, mely százötven nyelven tartalmazza a Miatyánkot. E könyvet már VII Piusnak szándékoztak ajándékozni, mikor I Napoleon koronázására Parisba ment. A koronázás előtti napon azonban Jozefin császárné megmutattatta magának a könyvet. Ez alkalommal a könyv kiesűzött a császárné kezéből s a földre esvén úgy megrongálódott, hogy nem lehetett a pápának átadni. A könyv nagy áron került a párisi katolikus egyelet tulajdonába, mely most VII. Pius pápa jelenleg uralkodó utódjának ajándékozza azt.

A „Magyar Állam“-ból: Soha sem lehet a magyar klerust eléggé biztosítani a — megcsalás ellen. A magyar klerus egy része azonban minden óvás daczára oly hiszékeny, a szédelgők iránt oly elnéző, hogy nem tud „Apaga Satanás“-t mondani a csalóknak addig, míg végre valamely komoly ország börtöne nem nyeli el őket. Még az ily börtönből kiszabadultak ellen is óvni szükséges a közönséget, mert még azon lapok is teszik ezt, melyek különben a bűnöket szépíteni szokták. A m. kir. rendőrség „fekete albuma“

a notorius gazemberek névsorozatával s pályájok ismertetésével megjelenven így ír. „Ahogy algrófok és albarók szerepelnek, úgy akad néhány pseudo-zsurnaliszta is. Legelső helyen van ezek között Mayer Arnó Ignác, egykori szerkesztője a „Kath. Társadalom“ című hetilapnak. A furfangos férfiú több oldalú tevékenységet fejtett ki, ügyességének nem közönséges tanújelét adván. Eltekintve attól a néhány ezer forinttól, amelyet úgy esalt ki többektől, bizonyos meggondolatlan pártfogók megszerezték neki a pápai áldást. Mayer kategóriájába tartozik Selb Viktor, a „Salonblatt“ egykori kiadója ea bizonyos Malovereh Ignác. Selb egy időben a helybeli német színház titkársa is volt, Svoboda Albin igazgatása alatt. Most állítólag Amerikában él. Malovereh Laibachban született és főfoglalkozása, kiadni magát külföldi lapok levelezőjének és e minőségben tett látogatásait tolvajlásra felhasználni. A hatalom, midőn az 1884-iki választások előtt még ezen csalót is zsoldjába vette, kivitte a „magyar juszticiánál“, hogy az ellene tett bűnvádi panaszok ne is vétessenek tárgyalás alá, akármily súlyos kár érte is ezáltal az egyes panaszlóka t Oh tempora!

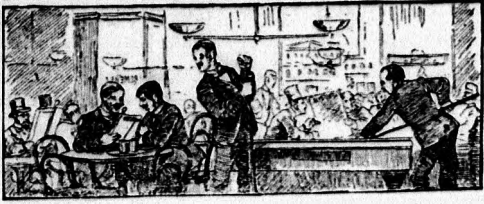
Magyarország jövő évi költségvetését Tisza Kálmán miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, már legközelebb a képviselőház elé terjeszti. Az előterjesztendő költségvetés mintegy negyvedfél millióval lesz kedvezőtlenebb, mint azt előre híresztelték, mely többletet majdnem kizárólag a közös költségvetésben felvett s az ismétlő fegyvereknek gyorsabb beszerzésére szánt összegek eredményezték. — Az állami költségvetéssel egyidejűleg három törvényjavaslat is nyújtatik be, melyek egyike a dohánymonopolium reformjáról szól, a második a bor-, sör- és húsra kivetett fogyasztási adó fölemelését célozza, míg a harmadik az illetéktörvény egy némely változtatását foglalja magában. E három javaslatról a kormány a fedezetnek pár millióval való emelkedését várja, ami természetesen ismét csak az adófizető polgárok zsebéből fog az államkincstárba vándorolni.

Önkénykedő igazoló választmány. Debreczenben a múlt hónapban 47 törvényhatósági bizottsági tagot választottak s ezek közt volt Thaly Kálmán, a város országgyűlési képviselője is, a kire id. Zöld János debreczeni polgár egyik házát ráíratta s így debreceni birtokosá lett. Az igazoló választmány azonban tegnap tartott ülésében Thaly megválasztását semmisnek jelentette ki, mint-hogy — így szól a határozat indokolása, — az említett átruházás csak színleges ügylet s a beszerzett hivatalos adatokból kitűnik, hogy Thaly Kálmán Debreczen város területén nem birtokos, adót nem fizet s két év óta ott nem lakik. Az igazoló választmány e határozata számolható arra, hogy a belügyminiszter megválasztatja s Thaly megválasztását jóváhagyja. Előző esetekben ugyanis, így Láng Lajosnak Pápán, Justh Gyulának Makón városi képviselő testületi taggá történt választásuk alkalmából a belügyminiszter-oly elvi jelentőségű határozatot hozott, mely szerint valamely város országgyűlési képviselője a városi képviselő testület tagjává választható akkor is, ha nem lakik állandóan a városban s ott nem is fizet adót. A mi pedig igaz volt Pápán és Makón, az igaz lesz Debreczenben is.

Sztoczek József nagyérdemű ősz tudósunk 40 éves tanári jubileumát a napokban nagy fényvel ünnepelték meg.

Mozart világhírű operája „Don Juan“ most vasárnap érte meg századik évfordulóját, mely alkalomból Europaszerte díszelőadások rendezettek. Budapesten az operaházban Wiltné és Nádayné közreműködése emelte az ünnepély díszét.

FRISSITŐ.

Rapporton.

— Nos nyugodt a város?
— A város nyugodt, ezredes úr, hanem a lakosság az ugyancsak nagy spéktaikulomot csinál!

Szüret utáni állapot.

— Ha iszok, akkor nem tok alunnyi; ha meg alszok, akkor meg nem tok innya!

Furcsa hirdetés.

Egy faluban a következőket dobolta ki a kisbíró:

— A regruták, a kiket az idén soroznak, a faluházán ki vannak szegezve.

Kit illet a titulus?

Benyit a kocsis gazdájához, a ki melesleg mondva gyűlölt uzsorás volt és fölmondja neki a szolgálatot.

— De hát miért akarsz elhagyni engemet? kérdi meglepetve az uraság.

— Hát csak azért kérem alásan, mert ha végig hajtok urammal az utczán, mindenki azt kiáltja:

— Ni, ott megy a gazember! én pedig nem tom, kit illet a titulus, engem-e, vagy pedig a téns urat; már pedig ez nagyon bántja a becsületemet.

A „Veréb Jankó“-ból:

A perspecticum.

Urbéri mérés alkalmával elvesztvén látésővét a mérnök, megkereste azonnal a község bíráját, hogy doboltassa ki: „a ki prespecticumát megtalálja, két forintot kap.“

Ki is dobolta a kisbíró a maga módja szerint ekképen: „Az intsöllér úr elvesztette az respektiyt a ki megtalálja, kap rá két forintot.“

Haladás.

— Ön nagy tévedésben van, ifjú barátom. A napsugár gyorsasága nem lehet olyan nagy. Én úgy tanultam, hogy másodpercenként harmincezer kilométer utat végez.

— Az én információim szerint pedig háromszáz ezeret. Különben azonnal tisztában leszünk; mikor hallotta ön a harmincezeret?

— Husz év előtt.

— Akkor nem csodálom. Az utolsó húsz év alatt tetemesen javultak a közlekedési eszközök.

Szerénység.

Irodafőnök: Maga mindig későn jön, ez nem mehet így.

Irnok: Csak nem leszek oly szerénytelen, hogy főnököm előtt lépjek az irodába.

Asszonyok a hetivásáron.

— Mit vesz kee komámasszony?

— Hát tudja egy kis libácskát, mert már régen kívánom, aztán most már ha a szám tól vonom is el, de kell egyet venni.

Ügyvédi vizsgán.

— No domine, mondja meg, ha volna két ökre és ellopnák, mit csinálna?

— Hát busulnék — volt rá az együgyű válasz.

Kiadótulajdonos: KADQR S.

Iskolai hőmérő.

Tanfelügyelő: Hadd lássam kedves fiam, milyen az emlékező tehetséged. Emlékszel-e te már olyan télre, a mely sokkal kellemesebb volt a többinél?

Tanuló: Ifogyne! A tavalyi, mikor négy hétig beteg volta tanító úr.

Hol a gondolat sovány — ott a szavak — kövérek.

Tromf.

Egy henczegő hadnagyoeska egy hasonlóképpen feszegő diákokcskával szóvitába keveredett.

— Uram, kinek tart ön engemet? — kérdi a katonatiszt neki hevülten.

— Becsülésre méltó katonának — felelt emez engedékenyen.

— En pedig önt számárnak tartom — ordított vissza a tiszt.

— Valóban sajnálom — viszonzá erre a diák nyugodtan — e szerint mind a ketten csalatkoztunk egymásban.

A többes szám.

A háziúr észreveszi, hogy a tegnap vásárolt szivaros doboz félig üres. Szemrehányó hangon mondja inasának;

— Igazán János, mi ketten sokat szivarozunk.

A dedk-életből.

Tanító: Látom, te a derékszöggel épen nem vagy tisztában; mutass föl itt a falon tényleg egy helyet, hol egy derékszög van!

Tanuló: (egy a falból kiálló hatalmas vasszegre mutatva) Például ott! Az már csakugyan derék szög!

„Más szemében meglátja a szálkát, de a magáéban nem a gerendát“ — tartja a mondás elég hibásan; mert hogy láthasson meg valaki a másik szemében egy kis szálkát, mikor a magáéban gerenda van?!

Az iskolából.

Nü Pinkász! — kérdi a zsidó tanító, — az állatvilágból mandjál nekhem a foghíjjasok osztályába tartozót.

Pinkász: — az enyim groszmámi.

XIII. Leo pápa Ő szentsége jubeliuma alkalmából fiul hódolatunk némi jeléül gyűjtést rendeztünk, melynek eredménye a következő.

A „Korunk“ szerkesztősége	1.—
Főt. Cseörgheó Aladár	1.—
Tek. Dr. Discher Ferencz	1.—
N. N.	10.—
F. Antal	20.—
Összesen	330

A kik bármivel még hozzá járulni óhajtanak, kérjük e héten meg beküldeni, mivel jövő héten az összeget átnyújtjuk főtisztelendő Dr. Való Simon úrnak. Ugyancsak szerény összegecskét tudunk összehozni.

Szerkesztői üzenetek.

Pajer Mihály. Irtunk. Üdvözlét.
Győrbe. Levelet lapunk bezárta után kaptuk Többeknek. Kik halottak napjára beküldtek verset, köszönet a melyek bele nem fértek, jövő évre maradnak.
J. József. Szíves türelmet kérünk.
Főt. Razel József Egynehány sort legalább!
Sirlsaka. Nem sokára hirt adunk.

Nyomatott Kunosy Vilmos könyv- és könyvnyomdájában Budapest, Károly-körút 19.

Előfizetési felhívás
GARABONCZIÁS DIÁKRA.

Kinek szívét-máját a búbanat ráglja,
Fizessen elő a Garabonciásra!
Kinek meg nevetni mindig forró vágya,
Fizessen elő a Garabonciásra!
És a kit elhagyott hűtelen babája,
Fizessen elő a Garabonciásra!
S a kinek rémitő sok az adóssága,
Fizessen elő a Garabonciásra!
A ki nem sokat ad a politikára,
Fizessen elő a Garabonciásra!
S ki sajnálja pénzét vinni patikába
Fizessen elő a Garabonciásra!
Negyedévre csupán egy forint az ára:
Fizessünk elő a Garabonciásra!

A „Garabonciás Diák“ országosan kedvelt élelzap. Humoros alakjai vetekednek a fővárosi élelzapok alakjaival, sőt némelyek szerint le is főzik azokat. Különösen a főtiszt. papság körében van elterjedve. Csinos kiállítás, pompás rajzok, eredetiség, szellemesség, időszerűség stb. teszik kedvelté e lapot. Előfizetési ár negyedévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Győrött, Karmelitatér 8. sz.

A
„ZENELAP“

időnként értékes zeneművekkel jelenik meg.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt, félévre 3 frt.

Az előfizetés legészszerűbben postautalványon történik.

A „ZENELAP“ szerkesztő és kiadóhivatala Budapest, VIII. k. üllői út 4. sz. a. létezik.

NB. Az 1887. januártól a „ZENELAP“ mellékletül, a zeneműmellékleteken kívül, az „Általános zenészeti lexikon“-t is közölni fogja. Ez félivenkint, könyvalakjában fog megjelenni. A zenét kedvelőknek és tanulóknak nélkülözhetlen és becses segédkönyvül fog szolgálni.

Kalap-gyári raktár.

Alapított

1852.

Szabott

árak.

SKRIVÁN FERENCZ

Budapest, kigyóter.

Papi selyem (Cylinder) kalapok 6—7 frt, legfinomabb díszkalapok 9 frt.

Cylinder-kalapok rendes alakban 5—12 frt.

Kemény kalapok minden alakban 2—6 frt.

Puha kalapok minden alakban 1 frt 50 krtól

5 frtig.

Házi-, utazó- és vadász-táskák 60 krtól

4 frtig.

Nemez utazó-csizmák 1 frt 50 krtól 6 frtig.

Nemez házi cipők bőr vagy nemez talppal

1 frt 50 krtól 3 frtig.

Nemez talpak hideg és nedvesség ellen

15 krtól 50 krig.

Megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek eszközölve.